60e jaargang. — N° 41.

Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden

Zaterdag, 24 Mei 1913

Men schrijft in te Tongeren bij **H. Collée**, uitgever en eigenaar van dit blad.

DE POSTRIJDER verschijnt s woensdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

Telefoon N° 12

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Twee maal per week, 4 fr. per jaar
Een maal » 3 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en anders artikels, vooraan of binnen in het blad : 1 frank den drukregel.

EERSTE BLAD

De Oorzaken

Wie telt de wonderen door het vernuft voortgebracht ; afstanden worden ingekort, aarde, zee en lucht overmeesterd, de krachten der natuur saamgeperst en aan 's menschen wil onderworpen. Wie weet welke grootsche werken onze nakomelingen zullen te zien krijgen.

Ja, groot is de vooruitgang op wetenschappelijk en stoffelijk gebied, maar, helaas, in evenredigheid het aangroeien der misdaden, zoo in getal als in afschuwelijkheid. Elken dag geven onze dagbladen gansche kolommen vreeselijke moorden, monsterachtige aanslagen ; kleine en onschuldige kinderen zelfs worden niet meer geëerbiedigd. In de laatste 50 jaren hebben de zelfmoorden in Europa met 400 per cent toegenomen (bij eene gelijktijdige vermeerdering der bevolking van 60 per cent.

Waaraan is zulks te wijten ? Aan het verflauwen, het stilaan uitsterven der godsdienstige overtuiging

Het materialisme, de godloochende wijsbegeerte, verspreidt door het onzijdig, goddeloos onderwijs, dat de jeugd idealen toont, die laag bij den grond liggen, en hen, die ze bereiken willen, met stinkend slijk bespatten, hebben het christen zijn des volks fel geschokt.

's Menschen geest wordt vol gepompt met wetenschap, verrijkt met allerhande kennis, maar ten koste van zijn hart, en voor zulk schepsel is het heiligste niet meer heilig, God en menschheid trapt het onder de voeten, het leven heeft maar een doel meer, het involgen zijner driften, met het hiernamaals drijft het den spot.

Indien God niet bestaat, zoo het geweten maar een hersenschim is, gelijk er geschreven wordt, dan zijn deugd en ondeugd eenvoudig voortbrengselen van 's menschen aard en gesteltenis ; dan handelt hij evenals de werktuigen en de redelooze dieren, onder den onweerstaanbaren drang van zekere krachten en bezit hij niet meer de vrijheid van te handelen. Waarom dan eischt de maatschappij rekening van zijne daden, vermits hij niet verantwoordelijk is : daarbij, geen schepsel heeft het recht zijns gelijken wetten voor te schrijven noch te oordeelen, indien hij daartoe geene macht heeft ontvangen van Hem, die de eenige Welgever en de Rechter is.

Het zedelijk peil van 't menschdom is laag gedaald. De ware oorzaken ? De cinema's, de schouwburgen, de zang- en speelkotten, maar vooral de zedelooze schriften, de vuile romans, waarmede ook ons Vaderland wordt overstroomd.

Die vervloekte romans, wat verkenskost bieden ze soms aan op verzilverde schotels van schijnkunst ; welke adder koestert aan hun hart degenen, die zulke boeken lezen, zoo gezegd om zich eenen stijl te vormen, maar onbewust hun hart en geest bederven. Wat zeggen van de mengelwerken, de schurftige bladen, die leeren dat de mensch, om aan zijne bestemming te beantwoorden, zijne natuurlijke neigingen als ze natuurlijk zijn, niet slecht kunnen wezen. Zij schijnen tot helsche taak genomen te hebben, de menschheid te gewennen aan de snoodste misdrijven; lage booswichten worden verheven tot groote zielen, edele karakters.

Vreeselijk zijn de gevolgen dier leerwijzen, onbeschrijfelijk de verwoestingen door de slechte lezingen aangericht, vooral bij de jeugd. Zie die jongeling : vroeger was hij een toonbeeld van deugd en kinderliefde, op zijn wezen lag eenen glans van zaligheid en genoegen, iets dat versch uit den hemel kwam en bij iedereen eerbied afdwong ; hij was een kind van God, en nu is hij de lieveling van Satan. De wetenschap heeft hem vrij verklaard : geen gewillig onderwerpen meer aan 't ouderlijk gezag, maar onbuigzame trots ; hij ontvlucht het vaderlijk dak, waar de vermaken hem te eenvoudig zijn, en gaat naar verdachte vereenigingen. Hoe ouder hij wordt, hoe meer hij toeneemt in boosheid ; de wijze raadgevingen zijner christene ouders beantwoordt hij hoogvaardig en spottend, soms dreigend.

Ziedaar de vruchten der slechte lezingen, der vervloekte boeken, die geteerden de wijsheid ontnemen, en hen bederven die slechts God en hunnen plicht kenden.

Christene ouders, bewaakt zorgvuldig uwe kinderen, ontneemt hun alle verdachte boeken, indien ge wilt dat ze u later niet tot oneer strekken. Zendt uwe kinderen naar scholen, waar eene door godsdienstige opvoeding gegeven wordt, want de godsdienst alleen kan den mensch beter maken met zijne edele idealen die hoog schitteren in het Eeuwig Zonnelicht ; hij alleen kan liefde, ware vrede en geluk geven en leert kennen den eeuwigen barmhartigen, maar oneindig rechtveerdigen rechter.

Vervolgingen tegen eenen volksvertegenwoordiger

Aan M. Schollaert, Voorzitter der Kamer van volksvertegenwoordigers, is eene vraag gestuurd door den heer prokureur-generaal aan het parket van Brussel, vragende vervolgingen te mogen inspannen tegen een Kamerlid die behoort tot de socialistische groep.

Er is kwestie van eene erge zedenzaak, waarin eene minderjarige zou betrokken zijn.

De Kamer zou zich binnen kort met de zaak moeten bezighouden, doch men denkt dat de volksvertegenwoordiger in kwestie zijn ontslag van Kamerlid zou geven, en zulks op aandringen zijner vrienden. In dit geval zou de Kamer zich met de zaak niet moeten bemoeien en het gerecht zou zijnen gewonen loop volgen.

Tijdens de Kamerzitting van woensdag heeft men opgemerkt dat er lange onderhandelingen plaats hadden tusschen den Voorzitter der Kamer, den Minister van justicie, het kabinetshoofd en den advokaat van den bedoelden volksvertegenwoordiger.

—

Het meisje in de zaak betrokken heeft voor vader eenen braven electric en-werkman. De moeder, met wie het zoo goed niet is gesteld, werd aangehouden.

In December 1911, zij was alsdan 14 jaar oud, vluchtte het meisje met eenen tooneelspeler. Over enkele dagen, op aanvraag van den vader, deed de heer kinderrechter Wauters haar aanhouden te Luik. Zij is nu te Brussel opgeeloten.

De tooneelspeler werd te zelfder tijd aangehouden. Daar hij van de ouders de toelating bekwam het meisje te trouwen, werd hij in vrijheid gesteld.

Wanneer het meisje van de heeren magistraten vernam dat het hare ouders waren die haar deden aanhouden, riep zij in woede ontstoken, uit :

— Het is mijne moeder die mij geleverd heeft !

Onder hare beschermers noemt zij het Kamerlid, tegen wien vervolgingen aangevraagd zijn, die haar kende van op 11-jarigen ouderdom, wanneer zij hare oudste zuster vergezelde, vriendin van het Kamerlid.

—

In de Kamerzitting van verleden donderdag, deelde M. Schollaert, Voorzitter, mede, dat hij van wege den prokureur-generaal eene vraag had ontvangen om toelating tot vervolging van een lid der Kamer, namelijk M. Léon Furnémont.

Eene commissie, bestaande uit MM. Gendebien, Imperiali, Grafé, Oseray en Destrée, werd onmiddellijk gevormd en gelast deze vraag te onderzoeken.

Na eene korte beraadslaging brengt de heer Gendebien verslag uit, en deelt mee dat de commissie het dossier onderzocht hebbende, eenparig besloten heeft dat de toelating tot vervolging moet gegeven worden.

—

De *Flandre Libérale*, die zich met de zaken bezig houdt, schrijft :

« Indien iemand die daden pleegde, dat hij gestraft worde. Indien het een wetgever is, dan weze de wet nog strenger. Degene die de wetten maakt, heeft dubbele plichten. »

Postzegelwerk aan 't Seminarie te Luik.

Met het oog op de talrijke moeilijkheden die de heldhaftige pogingen onzer missionarissen belemmeren, werd 't Postzegelswerk gesticht te Luik om de voortplanting des geloofs te vergemakkelijken in den Belgische Congo en den missionarissen milden steun te verschaffen in hunne lastige taak.

Daarom worden de verbruikte postzegels van alle landen aangenomen, alsook linpapier, lood, koper, aanzichtskaarten, enz.

De postzegels worden uitverkocht aan liefhebbers of nog gezonden aan katholieke drukkers en uitgevers die zich met den verkoop gelasten. Te Tongeren heeft de Heer Collée onder anderen zijne bereidwillige hulp aangeboden om ons liefdewerk te stutten.

Wie niet kan meehelpen door giften, kan toch zijne gebeden ten hemel sturen en godsgratie afsmeeken over de Missionarissen en hun werk : zoo zal hij niet weinig bijdragen tot de voortplanting des geloofs. *(Ingezonden).*

BUITENLAND.

Frankrijk

— Een inbrekers-record. — Het dorpje Plessis-Luzarches, bij Pontoise, niet heel ver van Parijs, slaat een droevig record. Er heeft eene inbraak plaats gehad door drie personen, bewoners van het dorp, die met hun drieen te samen... vijftien jaar oud zijn.

Vrouw Queille, die over dag uit werken gaat vond bij haar thuiskomen 's avonds, nu eenige dagen geleden, haar huisje, overhoop, de kasten, het buffet, en de kelderdeur wijd open, een vensterruit gebroken. Alles wat eetbaar en drinkbaar was, was verdwenen : brood, koek, chocolaad, confituren, wijn en appelwijn. En in den kelder was een vat met wijn bovenden nog aangebroken.

Vrouw Queille diende eene klacht in en de policie trachte de inbrekers op te sporen. Het scheen, dat ze, om in het huisje te komen, de ruit stuk geslagen hadden. Maar om bij die ruit te komen, hadden zij eerst een klein binnenhofje binnen moeten dringen, dat met een houten raliewerk omgeven was. Op een punt was die omheining wat verwrongen, alsof de inbrekers er tusschen de traliën doorgekropen waren.

Maar die opening in de omheining en de toegang, dien de gebroken ruit opleverde, waren zoo klein, dat op zijn hoogst kleine kinderen er zich door hadden kunnen werken.

Eene inbraak door kinderen gepleegd ? Het tot op den bodem geldigd en hartgrondig uitgeslikt zijn van een confituurpot kwam dit vermoeden bevestigen. En daar het dorp niet heel groot is, kwam weldra de waarheid aan het licht, nog ontstellender dan men verwacht had. De inbrekersbende van Plessis-Luzarche, bestond uit drie leden, twee broeders en een zusje, Collot genaamd, Alphonse, de kapitein 7 jaar oud ; Gustave, vijf jaar en juffrouw Madeleine Collot, die den aanminnigen leeftijd van... drie jaar heeft !

Het veel belovende kroost heeft bekend.

Het parket van Pointoise vraagt zich af, wat het tegen drie inbrekers van te samen 15 jaar doen moet.

— Moordermoord voor 3 frank. — Een vreeselijk familiedramma viel te Arras voor. Daar wonen de echtgenooten Darra. De man, 54 jaar oud, is schoenmaker. Man en vrouw daagden onlangs hunne kinderen voor de rechtbank om hun een onderhoudspensioen te vragen.

Elk der twee kinderen werd verwezen om maandelijks aan hunne ouders drie frank te betalen. Dit behaagde niet aan den 24-jarigen zoon, een mijnwerker. Na eenen twist met zijnen vader, ging hij op zwier, kocht eenen revolver en schoot herhaalde malen door de ramen in het huisje zijner ouders.

Een kogel trof de moeder welke 't avondmaal bereidde en met doorboorden schedel dood neerviel. Een andere kogel kwetste het negen-jarig zestertje van den moordenaar aan de wang. Na zijne misdaad, riep de ontaarde zoon : « Vaarwel ! Vaarwel kinderen ! 't Is er mee gedaan, ik heb mijne moeder gedood ! Toen werd hij aangehouden.

— Eene ontaarde moeder. — Op bevel van het parket van Etamps, begaven zich de gendarmen naar een nabijgelegene gemeente, Pussay, alwaar eene vrouw Chennevière, 38 jaren oud hare dochter Marcella, 14 jaren opgesloten hield en het kind langzaam het verkwijnen, haar anders niets gevende tot voedsel dan een zeer flauwe thee, van kruiden bereid.

Het meisje werd gevonden in een donker hok. Zij was afzichtelijk mager en kon zich bijna niet rechthouden. Sedert zes maanden was zij in dit kot opgesloten en zij was zoo zwak dat zij slechts met onsamenhangende woorden op de haar gestelde vragen kon antwoorden.

Hare moeder speelde met het arme kind eene ijselijke komedie : zij legde het kind op een bed, omwond het met eenen lijkdoek, ontstak kaarsen rondom haar en wilde het meisje doen gelooven dat er voorbereidselen werden gemaakt voor hare begraving.

Aan den heer onderzoeksrechter verklaarde zij dat zij en haar kind betooverd waren en in het kort moesten sterven.

Vrouw Gennevière zal nopens haar geestvermogens onderzocht worden.

Het kind werd aan de openbare liefdadigheid toevertrouwd.

— Stoutmoedige bandietenstreek. — Dinsdag kwam een net gekleed heerschap in eene automobielgarage van het center, te Parijs, en vroeg om een automobiel te koopen. Hij koos een praeglig rijtuig uit en vroeg om het eens te beproeven. Een ingenieur van de garage reed met hem weg. Toen zij buiten de stad, tegen een bosch gekomen waren, deed het heerschap stoppen.

Hij haalde een revolver te voorschijn, schoot den voerder neer en reed met de auto terug naar Parijs. Daar hield hij stil voor een hotel der Straatsburglaan en laadde zijne koffers op de auto, waarna hij wegreed. De bandiet is een Belg, Davignon genaamd, deserteur van het regiment gidsen.

Het was in de gemeente Louvres dat de schurk vijfmaal op den heer ingenieur Dardenne, schoot. Deze werd zwaar gewond.

Tijdens eene huiszoeking in de kamer van den schelm, boulevard de Strasbourg, vond men een uniform der Belgische gidsen en papieren op naam van Davignon.

De gestolen auto draagt het nummer 621 U. 9.

Toen men het slachtoffer, den heer Dardenne, aantrof, was hij bezig zijn testament te schrijven, daar hij zijne laatste oogenblikken gekomen dacht.

Duitschland

Eene vrouw uit een luchtbal gevallen. — Een vreeselijk ongeluk viel voor bij Ulburg, aan het meer van Starnberg, in Beieren. Een luchtbal, uit Zurich gekomen, daalde op zeer hinderlijke wijze, terwijl een passagier uit het schuitje viel.

Eene vrouw wilde er alsdan uitstappen, toen de ballon, nu de eerste reiziger er niet meer in was, plots steeg. De ongelukkige bleef aan het buitenste van het schuitje hangen, aan de banden van een derden passagier. Op 200 meters hoogte, kon de passagier ze niet meer houden en de ongelukkige stortte naar beneden.

— Eene strafuitvoering te Lubeck. — Lubeck is een der kleine vrijstaten in het Duitsche keizerrijk. Sinds 1827, was aldaar geene terdoodveroordeeling meer uitgesproken. Verleden jaar sloeg de matroos Landherr, van Stettin, zenen handelaar, dood, zekere Fischer, dien hij vervolgens uitplunderde. Het was eene erge zaak. Ook besloot de Senaat der stad, hoogste gerechtshof, een voorbeeld te stellen, en veroordeelde den plichtige terdood. De strafuitvoering heeft plaats gehad. Landherr vernam met kalmte het verwerpen zijner genadevraag. Hij bes elde een tijn begoten ontbijt, smoorde eenige sigaretten en beklom met zesten tred het schavot.

Amerika.

— Zonderling testament. — Twee Ieensche meisjes kwamen Woensdag uit Kopenhagen te New-York aan en drongen er bij de immigratiecommissie op aan, haar onmiddelijk naar Winona in Minnesota te laten vertrekken. Haar grootvader had daar gewoond en beiden bij testament een flinke lap besten bouwgrond vermaakt, op voorwaarde dat zij binnen dertig dagen na aankomst te New-York getrouwd zouden zijn met een jongen man uit de streek waar 't land ligt

De oude zonderling heeft er nog de beslissing bijgevoegd dat het land niet eerder haar eigendom wordt, voor zij kinderen hebben. Wanneer na vijf jaar een van beiden een kind heeft en de andere niet, moet de kinderlooze de helft van haar land aan de andere afstaan. Krijgen geen van beiden kinderen in die vijf jaar, dan wordt een neef eigenaar van het land. Beide meisjes vertrouwen echter dat zij de voorwaarden zullen vervullen.

Amerika

— Door een sterrekundige gerekend. — Voor het assisenhof van Omaha werd het proces afgehandeld ten laste van een jongeling, beticht een huis te hebben neergelegd op de koer van een alibi op te geven. Ongelukkiglijk voor hem, verklaarden twee getuigen (meisjes) hem in het huis te hebben zien treden tusschen 2 en 3 uur 's namiddags. Zij gaven nauwkeurige aanwijzingen, door er bij te voegen dat zij terugkeerden uit de kerk, gelegen op twee kilometers van de plaats waar de hom werd geworpen. Eene harer had een foto van de kerk genomen bij het verlaten van den tempel. Deze foto redde het leven van den beschuldigde.

Ter rechtbank neergelegd trok zij de aandacht van een der jurylieden, die de gedachte opvatte te onderwerpen aan een sterrekundige om het uur te berekenen waarop zij genomen werd en wel volgens de schaduwen afgeworpen door de kerk, weergegeven op de fotografie.

De sterrekundige berekende dat deze genomen werd te 3 u. 21 minuten namiddag. Zijne berekeningen werden nagezien door een anderen sterrekundige en deze vond een verschil van 29 seconden. Het bleek dus dat de meisjes, die op dit uur de kerk hadden verlaten, den dader van den aanslag niet konden hebben gezien, vermits deze plaats had tusschen 2 en 3 uur te meer daar de kerk op twee kilometers van de plaats der misdaad ligt. De beticht werd vrijgesproken.

— Lichtharige boosteld. — Een welbekend bankier uit Maton, M. Sanders Walker, heeft bij toeval eene dosis kwikcloride ingenomen, een gift dat langzaam maar zeker doodt. Hij heeft nog enkele dagen te leven. Hij verliet zijn bed en liet zijne vrienden roepen. Hij vroeg het hun met bloemen te versieren en door een orkest zijne geliefkoosde aria's te doen spelen. M. Walker lijdt niet, doch verzwakt van dag tot dag.

— **Huis THOMA-BROUHA, Luik,** 10, Kathedraalplaats. — Wolle-, Zijde- Witgoed. — Gemaakt linnengoed voor Damen. — Men spreekt vlaamsch.

BINNENLAND.

Luik — Blijde intrede onzer Vorsten. — De koninklijke familie zal hare blijde intrede doen te Luik op zondag 13 Juli.

Onze Vorsten zullen in de Guilleminstatie aankomen om 10 ure voormiddag. Het bezoek zal samenvallen met de honderdste verjaringfeesten der geboorte van Gretry, en de inhuldiging van het Gretrymuseum.

Het programma der feestelijkheden bevat de uitvoering eener jubelkantate, eene opvoering van Gretry's werken, en een Gretry-koncert in het konservatorium.

Des avonds gala-bal in het stadhuis en verlichting der stad.

De heer burgemeester van Luik begaf zich dinsdag naar Brussel om met den hofmaarschalk de schikkingen te treffen voor de feestelijkheden.

Verviers — Schrikkelijk ongeluk. — *Een tramrijtuig tegen een huis gereden, 9 gekwetsten.* — Zaterdag morgend, om 8 ure, had op de tramweglijn van Mangombroux naar Petit-Rechain, eene ontriggeling plaats.

Rond dit uur kwam een tramrijtuig door de Concordestraat gereden, toen eensklaps het rem niet meer werkte, waardoor het rijtuig met dolle snelheid de helling afrolde.

De schrik onder de reizigers en de toeschouwers was verschrikkelijk.

Aan den omdraai der Harmoniestraat ontriggelde het tramrijtuig en botste met geweld tegen den gevel van het huis Contrain, dat instortte. Het rijtuig werd in stukken geslagen.

Negen personen werden gekwetst, waaronder twee zeer erg. Een hunner, de ontvanger Leonard Goblet, werd den schedel gebroken ; de andere, een loodgieter, Altons Depuchon, werd het bekken gebroken.

De zeven andere reizigers werden min of meer erg gekwetst.

— Brussel. — Twee rechterlijke agenten van St-Joost-ten-Noode, bemerkten Woensdag avond in de wachtzaal van 2e klas der Noordstatie, eenen persoon die vast zat te slapen.

Zij wekten den slaper die zeer verwonderd opkeek, en zich verhaastte zijnen naam en persoonlijkheid kenbaar te maken. De agenten waren echter wantrouwig en de kerel om te te overtuigen gaf eene tweede persoonlijkheid op.

Hij werd verzocht mede te gaan naar het policiekommissariaat, en de agenten begaven zich op weg naar de Kruisvaartstraat met hunnen kalant. Deze scheen gewillig mede te gaan. Dicht bij de Marktstraat gekomen zette hij het echter plotseling op een loopen.

Op het punt opmerkzaam gevat te worden, gaf hij met het hoofd eenen der agenten eenen geweldigen stamp op den buik, en rolde weldra met den anderen op de straatsteenen. Eene talrijke menigte stond gerust het gevecht te bezien. De policiemannen gingen misschien het onderspit delven toen bij toeval de policiekommissaris van den wijk voorbijkwam.

Deze snapte den kerel bij den kraag, trok hem recht en leidde hem naar het bureel.

Zijne persoonlijkheid werd alras vastgesteld. Het is een genaamde Gustaaf D... gewezen bokser, akrobaat op zijne uren en bij gelegenheid hoteldief. Hij had een volledig inbrekersgeriet op zich, valsche sleutels, nijptangen, passe-partouts, enz.

D... die nog een jaar gevang moest uitdoen, werd opgesloten.

— Kerkdief. — Woensdag morgend, rond 5 ure, betrapte men in eene kerk van den Waverschen steenweg, te Brussel, een kerel, die bezig was een offerblok te ledigen met een stokje met teer bestreken. De dief poogde te vluchten doch hij werd achtervolgd door den koster en een policieagent en na eene nogal lange jacht ingehaald en aangehouden. Toen de beticht op het policiebureel kwam, werd hij zoo woedend en ging hij zoo woest te werk dat vijf man noodig waren om hem te overmeesteren. Het is zekere Henri Bille, 32 jaar oud, een Franschman, die zich zonder middelen van bestaan bevond.

— Hevige brand te Antwerpen. — Een geweldige brand is Woensdag nacht uitgebroken in het hotel «Stadt Frankfurt», gelegen in de Statiestraat. Dit hotel waar bijzonderlijk landverhuizers hunnen intrek nemen, kan ruim 600 personen herbergen en beslaat de nummers

VOOR TWEE VADERS

TAFEREELEN

uit het leven der Pauzelijke Zouaven

22ste vervolg

Het was in den avond. De zouaven, zoals wij zeiden, legerden op eenigen afstand van Loreto.

Treffend was het vertoog, welk het kamp op dit oogenblik aanbood. Een boeiend schouwtooneel voor de engelen en voor de menschen !

De bevelhebber der zouaven, de Becdelièvre, had zijne krijgslieden in dezer voege toegesproken :

— Mijne zouaven ! wij zijn eindelijk aan den vooravond gekomen van den dag, waarop wij aan God, aan de Kerk en aan 't Christen Europa de vurigheid gaan bewijzen van onzen ijver, den moed van onze borsten, de edelaardige kracht van onze onverschrokkenheid in de verdediging van den Stoel des Geloofs, door de goddeloozen in zoo groot getal bevochten, dat elk van ons er wel tien zal hebben voor zijn aandeel. Velen onzer zullen zich binnen kort moeten aanbieden voor den troon van God ; pogen wij er te verschijnen met de ziel wel wit gewasschen, opdat het doopsel onzes bloeds des te volmaakter weze voor het aanschijn der eeuwige Zuiverheid. Ik heb mijne wasch reeds gedaan te Foligno ; wie nog de zijne wil doen, ga tot den kapelaan.

Op den kant eener dichte haag, bezijden de gracht, zat de hoogwaardige heer Sacré, aalmoezenier der zouaven en onze medevaderlander ; en al die dappere jongelieden knielden, na den degen ontgespt te hebben, een voor een aan zijne voeten, kalm, zedig, ootmoedig en vol eerbied ; en, na de heilige absolutie ontvangen te hebben, stonden zij blijmoedig op en knielden wat verder op de groene zoden, om de hun opgelegde boetpleging te volbrengen.

O ! gevoelvolle schrijver van « Olderico, » gij, die ons dit hartrcerend tatereel bewaard hebt, duld, dat ik u nogmaals een oogenblik uwe kleuren ontleene !

« De hemel, fonkelend van sterren, bedekte die helden met zijnen mantel van azuur ; de golven der Adriatische zee spoelden zachtlikkend tot aan den voet dier heuvelen, als om met een zoet gemurmel de toekomende martelaren der Kerk te begroeten : de wilde laurieren, die op Loreto's hellingen groenden, bereidden hun onsterfelijke kronen ; Maria, die de warme beden dezer dapperen aanhoorde, van uit haar naburig huisje van Nazareth, waarin — na het groote *Fiat mihi* — de Zoon Gods was mensch geworden, Maria ontving barmhartig die beden in haren minnenden boezem en bood ze haren Eeniggeborene aan, opdat Hij zijnen strijders kracht zou in het hart storten.

« Dusdanig moet weleer de legerplaats van Godfried van Bouillon geweest zijn, den avond voor den aanval tegen Jeruzalem, dan wanneer de kruisvaarders, om waardiger te zijn, het graf van Christus te bevrijden, zich tot de grootsche onderneming voorbereidden met vasten, met bidden en met de heilige Sacramenten der Biecht en des Altaars. Godfried, Bohemond, Tancredi, Rinaldo en de overige baanderheeren van het Westen, na ook hunne onverwinbare zwaarden te hebben afgelegd, vernederden zich, geknield op de graszoden van Palestina, voor de voeten der priesters, en op de fiere borst slaande, beleden zij met rouw hunne schuld aan hen, tot wie Jezus gezegd heeft : « Die gij op aarde zult ontbonden hebben, zullen ontbonden wezen in den hemel. » — Ook daar, onder de muren der Heilige Stad, was het azuur des hemels de tempel der kruisvaarders ; aan den voet der palmen zat de biechtvader, en met het zoet gemurmel harer wateren, geheiligd door de goddelijke ledematen Christi, noodigde de Jordaan van verre tot de vergiffenis uit, en scheen als harpliederen aan te heffen over de toekomende martelaren, die morgen zouden strijden voor de groote zegevering.

« Maar alsdan, o mijn God, hebt gij het den kruisvaarders vergund, uw graf te verlossen uit de slavernij der Muze mannen ; en thans hebt gij toegelaten, dat de heilige plaats, waar gij de menschelijke natuur hebt aangenomen, in de rooversharden viel uwer vijanden. Ha ! die kamer, waarin de maagd van Sion het *Ave* van uwen Aartsengel hoorde — is zij min heilig dan uwe grafplaats ? Zoo gij in deze uw goddelijk overschot, voor ons heil gekruisigd, nederlegdet, gedenk, dat gij in gene die menschheid aannaamt, welke het begin van het heil der wereld was. Opdat die kostbare woning niet in de handen zou blijven der honden, hebt gij aan de engelen bevolen, ze van Nazareth over te dragen in eene geloovige landstreek, waar zij voor immer zou vereerd worden ; en uwe engelen droegen ze in den schoot uwer Kerk, op de heuvelen der laurieren, nabij de oevers der zee, opdat zij van het Oosten en van het Westen zou bezocht worden.

« Daar stroomden de bedevaarders sedert zooveel eeuwen toe, om er uwe Moeder te aanroepen, om er die muren te kussen, waarop in gulden letters geschreven staat : Hic Verbum caro factum est. Zij naderden deze muren, gekniebld, siddernd, den grond aanrakend met hunne tong, de oogen gevuld met tranen en het hart vol hoop. En gij, goedertieren God, laat toe, dat deze eerbiedwaardigste tempel aan het geheiligde domein uws Plaatsvervangers op aarde wordt ontrukt, en dat hij verslaafd en verwaarloosd blijft in de handen der roovers ?

« Vergeef mij, Heer, vergeef, zoo ik die vraag durf uiten :

Is uw rechtvaardig oog naar elders dan gewend ? Of, zeg, bereidt gij licht eer goed nog onbekend In 't ongemeten diep van uwe raadsbesluiten !

« Wij aanbidden nederig uwe ondoordringbare inzichten ; maar gedoog, dat wij u bidden, smeeken, bezweren uit het innigste onzer ziel, ons die heilige muren terug te geven, waar gij werd ontvangen in den allerzuiverste schoot van Maria, waar gij als jongeling zijt opgegroeid, van waar gij zijt uitgegaan om uwe goddelijke voorschriften te verspreiden en om voor ons aan het kruis te sterven ».

Terwijl de priester des Heeren den zegen des Hemels over Godes krijgslieden deed nederdalen, zaten Jozef en Marten, die reeds hunne schuld voor zijne voeten beleden hadden, een veertigtal stappen verder, op den boord der gracht te praten.

Victor, die zooeven het zuiverend woord van den dienaar Christi had gehoord, volbracht op korten afstand van zijne vrienden de hem opgelegde boetpleging.

Hij scheen gansch weggeleept in zijne bede ; hij zat in de richting van Loreto gekniebld ; zijn blik rustte onbeweeglijk op den dom van Maria's tempel, die als eene donkere schim in den hemel vol sterren opreesen, zijn gelaat was glanzend van eene kalme geestverrukking ; zijne handen lagen gekruist op de borst, en zijne lippen murmelden hoopvol den naam zijner hemelsche Moeder.

Was het eene smeekbede om bescherming voor het uur des gevechts, of was het wellicht het offer zijns levens, dat de brave jongeling thans vernieuwde ? Of had hij misschien de Moeder der zondaren voor de bekeering zijns dierbaren en ongeloovigen vaders ?...

Eindelijk stond hij op van het grasplein om zijne twee vrienden te vervoegen.

— Geluk, Victor ! riepen deze, toen hij naderde ; wij zijn dus allen degelijk in regel ?

— Ja, vrienden antwoordde hij, half lachend, half ernstig ; de slachtoffers zijn bereid ; er ontbreekt niets meer dan de offeraar, en die zal niet lang meer toeven.

— De offeraar ! viel Marten in ; verstaat gij daar onze vijanden door ? Nu, die zullen het zoo gemakkelijk niet hebben ; zij zulten in allen gevalle ondervinden, dat zij geene weerloze kudde schapen te slachten hebben.

En de reus was bij die woorden overeind gesprongen, en daar stond hij nu recht, met de gespierde armen dreigende ; en zijn anders zoo goedhartig gelaat was thans vreeselijk : over zijn voorhoofd liep een diepe rimpel, en zijn oog schoot eenen bliksemstraal.

— Voorzeker, hernam Victor ; wij zullen moedig kampen ; want wij zijn krijgslieden zoowel als offers. Doch, vrienden, de vijand, die ons zoo verraderlijk aanvalt, is te machtig : het grootste deel van ons — zoo niet allen — zullen morgen met hun bloed hunne verbintenis bezegelen. En nochtans was ik nooit — zal ik zeggen — zoo gelukkig als op dit oogenblik.

— Het is mij evenzoo, antwoordde Jozef. En inderdaad, Victor, is ons lot, met de oogen des geloofs beschouwd, niet kostbaar en, ja, benijdenswaardig ? Immer zeker wezen van te zegevieren, hetzij dan door de overwinning, hetzij door den dood ? sterven onder de zegening van des Heeren plaatsvervanger ? van uit de nabijheid van het heilige Huisje van Nazareth opvaren naar de tabernakelen van het eeuwige Sion ?

— Jozef, onderbrak hem Marten, wat zegt gij daar allemaal ? Het is zoo schoon, dat ik nog zal spijt gevoelen, als ik den strijd van morgen moet overleven !

De beide jongelingen konden eenen glimlach niet wederhouden bij die eenvoudige doch verhevene opmerking huns goeden makkers.

— Ha ! hernam Victor, na eene korte pooze, gij zegt het wel, Jozef, dat ons lot benijdenswaardig mag genoemd worden. Ik althans zou het mijne voor niets ter wereld verwisselen. Heb ik niet de hand gekust van den dierbaren Vader der geloovigen ? Is zijn zegen niet, uit het volste zijns harten, over mijnen schedel gedaald ? Heeft mijn voet de aarde niet betreden, door het bloed der Apostelen geheiligd ? Heb ik niet gekniebld voor hunne kostbare gebeenten ? En wacht mij nog niet, morgen, het onuitspreekbaar geluk, mijnen Jezus in mijn hart te ontvangen, daar — en hij stak tevens de hand vooruit naar den dom van Loreto — daar, bij die gewijde muren zelven, waartusschen het Eeuwig Woord eenmaal voor onze verlossing is nedergedaald in den schoot der onbevlekte Maagd van Nazareth ? Naar nog ééne genade verzucht ik ; doch die zal mij wellicht slechts door den dood geworden, want om haar te bekomen bracht ik blijmoedig het offer mijns levens, en mijne eerste en mijne laatste bede za morgen in Maria's woning om die genade wezen.

De drie vrienden zwegen nogmaals een geruimen tijd stil ; want Victor's woorden had hen in ernstige overweging gebracht.

— Weet gij, waaraan ik daareven peinsde ? begon Jozef eindelijk. Ik was met mijne gedachten in het verre vaderland. Mij docht onze dierbaren voor ons aan de Troostkapel te nie bidden.

— Dat is inderdaad niet onmogelijk, beve tigde Victor. In allen gevalle mogen wij gerus zijn, dat hunne gebeden ons niet zullen ontbreken.

— Zouden zij onze brieven uit Foligno reeds ontvangen hebben ? vroeg Marten.

— Ik geloof het niet, antwoordde Victor ; tijd is nog te kort geweest. Doch ongetwijfeld hebben reeds de dagbladen hun den trouwelijken inval der Piemonteezen aangekondigd.

— Arme vrienden ! zeide Jozef ; wat zullen zij ongerust wezen over ons lot !

— God zal hun sterkte schenken, sprak Victor. Gelijk zij voor ons, zoo zullen wij voor hun bidden, opdat de Heer hun troost in het storte. En moesten wij vallen in den strijd, ik hoop ik, zal het zoete betrouwen, ons eenen in den hemel terug te zien, hunne smarten milderen !... Doch mijn vader ! zuchtte de jongeling, na eene kleine pooze ; ach, mijn vader, ik bemin hem zoozeer !... En welk een leed voor mijn hart ! wie weet of ik hem wel ooit in de eeuwigheid zal wedervinden !... Maar broeders, zult gij morgen, voor Maria's voeten met mij voor mijnen vader bidden ? Ja, zeker, waar !

En de arme jongeling weende bitter.

— Moed en betrouwen, Victor ! antwoordde Jozef, troostend ; gij moogt niet wanhoopen ! Is het gebed niet almachtig ? en vooral het gebed van een kind, dat voor het heil zijnes vaders smeekt ? Wie weet, vriend, of de genade reeds in 't hart uws vaders zegevierend is tegen het ongeloof ? Heeft uwe moeder, een zonderlingen omkeer in zijne handelingen gemeld ? Ach, Victor ! mij dunkt, iets in mijn hart zegt mij, dat uw vader eens van zijne dwaling zal wederkeeren.

— Dank, Jozef ! zuchtte Victor ; ik danke om uwe goede woorden ! Moge hun geschieden ! Ik ook blijf wel hopen ; doch tijds doorwoelt het aandenken mijnes vaders, als een stekende doorn, mijnen geest en pijnigt mij met een onbeschrijfelijk

(Vervolgt).